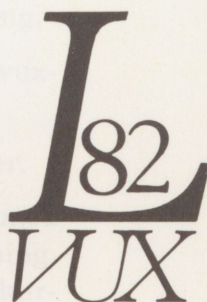

Läroplan för kommunal och statlig utbildning för vuxna

**TILLHÖR REFERENSBIBLIOTEKET
UTLÅNAS EJ**

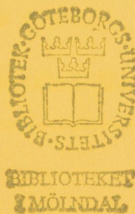
Allmän del

Orienteringskurs för
vuxenstuderande

Timplan Kursplan

REF.
Läro-
planer

Läroplan
817

Pedagogiska biblioteket

Liber Utbildningsförlaget
S-162 89 STOCKHOLM

Upplysningar och beställningsadress:
Liber
Sundtjänst Utbildningsförlaget
S-162 89 STOCKHOLM
Telefon 08-739 96 00 (separatexemplar)
Telefax 08-739 91 10 (abonnemang)

Redaktion	Carola Stuart
Teknisk produktion	Hans Thorsell
Presslagd	Augusti 1985

© 1985 Skolöverstyrelsen och Liber Utbildningsförlaget

ISBN 91-40-71507-8 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

ISSN 0282-8049

Gummessons Tryckeri AB, Falköping 1985

Förord

Enligt riksdagsbeslut får inom kommunal utbildning för vuxna (komvux) anordnas orienteringskurser för vuxenstuderande (orkvux) som kan vara lokalt anpassade och ha olika inriktning.

Föreliggande timplan och kursplan för orienteringskurs för vuxenstuderande gäller fr o m den 1 juli 1985.

Timplanen är oförändrad jämfört med tidigare – 125 lektioner.

Kursplanen är utformad så att orienteringskursen i enlighet med riksdagens beslut kan anpassas lokalt och ges olika inriktning. Den ersätter samtliga tidigare kursplaner för orienteringskursen.

Föreskrifter om övergången till den nya kursplanen återfinns i SÖ:s publikation Läroplaner 1985:8.

Stockholm i maj
Skolöverstyrelsen

Orienteringskurs för vuxenstuderande

Timplan

125

Mål

Orienteringskurs för vuxenstuderande vänder sig till vuxna som har oklara studie- och/eller yrkesmål och som känner sig osäkra inför att påbörja kompetensinriktade studier.

Orienteringskursen skall medverka till att kursdeltagaren kan fatta väl underbyggda beslut i studie- och yrkesvalsfrågor utifrån kännedom om sina egna resurser och begränsningar, olika utbildningsalternativ, förhållanden i arbetslivet och på arbetsmarknaden samt studiesociala villkor.

Undervisningen och arbetet i orienteringskursen skall bidra till att kursdeltagaren vågar påbörja en utbildning och utifrån sina förutsättningar genomföra den utbildning hon eller han väljer. Ett viktigt syfte med kursen är därför att öka kursdeltagarens självinsikt, självförtroende och trygghet. Kursdeltagarna skall vidare

- skaffa sig sådana studietekniska färdigheter att de kan ta till vara sina kunskaper, erfarenheter och förutsättningar
- öka sin förmåga att söka, sovra och värdera information
- få möjlighet att individuellt utforma en studieplan efter egna intressen och behov.

Timplan

Kursen får omfatta högst 125 lektioner för den studerande. Av dessa får högst 100 lektioner användas till för hela gruppen gemensamma aktiviteter. Övrig tid används bl a för enskild eller gruppvis vägledning, stödundervisning, introduktion till ämnesstudier eller yrkesutbildning och praktiska arbetslivskontakter.

Orienteringskursens användning och anordnande

Orienteringskursen får utformas efter lokala förhållanden och ges olika inriktning beroende på de behov kursdeltagarna har. Kursen kan inriktas mot en viss grupp kursdeltagare, exempelvis invandrare, eller utformas som introduktion till en viss typ av utbildning.

Orienteringskursen kan vara aktuell

- före studiernas början för att klarlägga vilken utbildning en presumtiv vuxenstuderande behöver och/eller förbereda för den kommande utbildningen
- parallellt med komvuxstudier för att underlätta den första studieperioden
- parallellt med komvux- eller grundvuxstudier för att förbereda övergång till fortsatt utbildning eller arbete.

Betyg utfärdas inte efter avslutad orienteringskurs.

Huvudmoment

Orienteringskursen skall anpassas till deltagarnas behov och önskemål och utgå från deras erfarenheter.

Även om innehållet i kursen redovisas under olika huvudmoment bör kursen ses som en helhet där de olika huvudmomenten integreras i största möjliga utsträckning. Vilken tonvikt som läggs på de olika huvudmomenten bestäms av den aktuella deltagargruppen och kursens eventuella specialinriktning. Huvudmomenten skall snarare ses som aspekter vilka bör belysas än som styrande för kursens detaljinnehåll.

Kursens målsättning är knuten till den enskilde individens utveckling och är inte i första hand att ge kunskaper och färdigheter. Arbetsformerna och arbetssättet blir därför lika viktiga som innehållet.

I kursens inledningsskede bör kontakt- och trygghetsskapande inslag dominera. Att kursdeltagarna känner trygghet i gruppen är en förutsättning för en stor del av det vidare arbetet. Det är också en förutsättning för att deltagarna aktivt skall medverka i utformningen av kursen och att deras erfarenheter skall kunna utnyttjas.

Kursen omfattar följande huvudmoment:

- Att studera som vuxen
- Studieteknik
- Introduktion till ämnen/kurser
- Studiesociala villkor
- Studie- och yrkesval
- Utbildning och arbetsmarknad
- Praktiska arbetslivskontakter
- Studieplanering
- Personlig vägledning

Huvudmomenten kan sammanföras i två grupper. De fyra första momenten rör deltagarnas väg till att våga börja studera och att kunna göra det så effektivt som möjligt. Inom de fem sista momenten behandlas deltagarnas studie- och yrkesval.

Att studera som vuxen

Huvudmomentet syftar till att individen skall få en uppfattning om vad vuxenstudier innebär i olika avseenden och hur de kan påverka den enskildes livssituation. Momentet skall också ge kursdeltagaren möjlighet att sätta sina tidigare erfarenheter av skola och utbildning i relation till vad som gäller i dagens vuxenutbildning.

- Vuxenstudier insatta i den totala livssituationen; arbete – familj – ekonomi – sociala kontakter
- Den vuxnes livsperspektiv och förväntningar på vuxenutbildning
- Att lära som vuxen: elevroll; samverkan lärare – kursdeltagare
- Olika syn på vad kunskap är
- Arbetsformer och arbetssätt i vuxenutbildning

Studieteknik

Syftet med huvudmomentet är att varje kursdeltagare skall utveckla sina studietekniska färdigheter efter sina egna förutsättningar och behov. Studieteknik får inte bli ett teoretiskt inslag i kursen utan måste belysas med praktiska exempel så att kursdeltagarna förstår och kan tillämpa det de lär sig.

- Inläring hos vuxna
- Att underlätta inläring och motverka glömska
- Studieteknik i olika arbetsformer: självstudier, lärarledda studier, grupparbete

Introduktion till ämnen/kurser

Innehållet i detta huvudmoment kan variera alltefter kursens inriktning och kursdeltagarnas intressen.

Innehåll, arbetssätt och arbetsformer i de ämnen eller den utbildning som är aktuell skall presenteras.

Syftar kursen till att förbereda för studier på grundskolenivå kan exempelvis en introduktion till huvudämnena svenska, engelska och matematik ingå.

Skall kursen förbereda för en viss yrkesutbildning kan momentet omfatta inslag från denna utbildning.

Repetition av grundläggande moment som förbereder för den fortsatta utbildningen kan även ingå.

Studiesociala villkor

Kursdeltagarna bör bli förtrogna med de olika studiesociala villkor som gäller vid vuxenstudier så att de kan överblicka konsekvenserna för sig själva och sin familj.

- Utbildningskostnader för olika utbildningar
- Olika finansieringsformer för studier
- Ledighet för studier
- Sjukförsäkring, bostadsbidrag m m
- Egen planering – budget

Studie- och yrkesval

Målet med huvudmomentet är att kursdeltagaren skall bli medveten om sin egen studie- och yrkesvalsprocess och om faktorer som styr och påverkar den.

- Studie- och yrkesvalet som en process
- Analys av hur olika faktorer som exempelvis kön, studietradition i hemmet och geografisk bundenhet styr och begränsar yrkesvalet och individens möjligheter att motverka detta
- Kartläggning av egna förutsättningar och intressen i relation till vilka möjligheter till utbildning och arbete som finns
- Den egna studie- och yrkesvalsprocessen

Utbildning och arbetsmarknad

Utbildning och arbetsmarknad bör behandlas ur den enskildes perspektiv. Utifrån sina egna erfarenheter bör kursdeltagarna, gärna i mindre grupper, själva söka sig fram till svar på frågor som följande:

- Vilken betydelse har arbete – arbetslöshet för människan, för mig som individ?
- Vilka möjligheter har jag att påverka min situation i arbetslivet?
- Hur hänger utbildning och arbete samman?
- Vilka utbildningsmöjligheter finns det och hur tillgängliga är de?
- Hur ser arbetsmarknaden ut lokalt och regionalt?

Under arbetet skall läraren

- ge faktainformation då så krävs
- visa på övergripande samhällsstrukturer
- visa på informationskällor och kontaktvägar
- stödja ett positivt och konstruktivt arbetsklimat.

Är det aktuellt för någon eller flera av kursdeltagarna att gå direkt ut i arbetslivet efter orienteringskursen, bör också frågor om hur man söker arbete, arbetsförmedlingens service m m behandlas.

Praktiska arbetslivskontakter

Praktiska arbetslivskontakter kan ingå i orienteringskursen i de fall och i de former som bedöms lämpliga.

En del vuxna har kort eller inaktuell erfarenhet av arbetslivet. Det kan gälla invandrare, kvinnor eller andra som av olika skäl inte har fast förankring i arbetslivet. För bl a dessa är det värdefullt med inslag av praktisk arbetslivsorientering under orienteringskursen.

Många vuxna tänker sig yrken och yrkesområden som de egentligen känner mycket litet till. Det kan vara ett vågspel för en vuxen att ge sig in i en kanske lång yrkesutbildning utan att veta om yrket egentligen innehåller det som man förväntar sig. Att få pröva arbetet inom det aktuella yrkesområdet kan ge underlag för mer realistiska beslut.

Kvinnor väljer ofta yrken inom ett snävt område. Inslag av praktiska arbetslivskontakter under orienteringskursen bidrar till att bredda kvinnornas erfarenhet och därmed öka deras valmöjligheter.

Praktiska arbetslivskontakter kan exempelvis bestå i arbetsplatsbesök, enskilt eller i grupp, eller en tids vistelse på en arbetsplats. För vuxna är det ofta viktigt att de yrkesområden de får pröva har anknytning till det personliga yrkesvalet. Alla former av arbetslivskontakter skall förberedas och följas upp så att de integreras med övriga delar av orienteringskursen.

Studieplanering

Alla kursdeltagare bör när de slutar orienteringskursen ha gjort en personlig studieplanering. Studieplanen bör innehålla

- uppläggning av studieprogram
- tidsplanering
- ekonomisk planering.

Aktuella tider för ansökan om utbildning, studiestöd m m bör noteras i studieplanen.

Personlig vägledning

Orienteringskursen som helhet har ett studie- och yrkesvägledande syfte. De olika inslagen i kursen tjänar till att ge den enskilde underlag för ställningstagande i studie- och yrkesvals-

frågor. En del av orienteringskursen bör ägnas åt att ge kursdeltagarna personlig vägledning. Varje kursdeltagare bör enskilt eller i grupp få samtala kring sin personliga situation, få nya infallsvinklar och få diskutera konsekvenser av olika alternativ.

KURSBOK

Ex. nr: 2

Skolöverstyrelsen
Läroplan för kommunal och
statlig utbildning av vuxna
Lvux 82. Allmän del. Orienteringskurs för vuxenstuderande, timplan, kursplan

Btj 2322

Kurskod för orienteringskurs för vuxenstuderande: 5099809

Läroplan för kommunal och statlig utbildning för vuxna

Läroplan för kommunal och statlig utbildning för vuxna, Lvux 82, består av två delar, en allmän del och kommentarmaterial.

Den allmänna delen innehåller föreskrifter i form av mål och riktlinjer för verksamheten samt timplaner och kursplaner.

Kommentarmaterialet utges och förnyas fortlöpande. Det innehåller inga bindande regler. Avsikten är att materialet skall belysa aktuella frågor och problem och diskutera alternativa metoder att arbeta i den riktning som målen för utbildningen anger.

Läroplanen utges av Liber Utbildningsförlaget i samarbete
med Skolöverstyrelsen